

HALLITUKSEN ESITYS VALTION TALOUSARVIOKSI VUODELLE 2014

Kansainvälisen kehitysyhteistyön määrärahat

Kepan lausunto Valtiovarainvaliokunnan hallinto- ja turvallisuusjaostolle

3.10.2013

1. Kansainvälinen sitoumus 0,7 prosentin osuudesta saavutettava

Hallituksen talousarvioesitys noudattaa kehitysyhteistyön osalta aiemmin tehtyjä päätöksiä. Kehitysyhteistyön määrärahat on jäädytty euromääräisesti vuoden 2012 tasolle. Valtiovarainministeriön talouskasvuennusteen perusteella kehitysyhteistyön osuus bruttokansantulosta tulee asettumaan noin 0,53 prosenttiin.

Suomi on sitoutunut nostamaan kehitysyhteistyön määrärahasa 0,7 prosenttiin bruttokansantulosta vuoteen 2015 mennessä. Jäädytyspäätös ja vuosille 2015-2017 suunnitellut, yhteensä 121,5 miljoonan euron leikkaukset tarkoittavat, ettei Suomi tule saavuttamaan YK:ssa ja EU:ssa antamaansa, hallitusohjelmaankin kirjattua sitoumusta. Päinvastoin näyttää siltä, että kehitysyhteistyön osuus bruttokansantulosta saattaa lähivuosina laskea jopa alle 0,5 prosenttiin. Tällä epäonnistumisella on vaikutuksia paitsi Suomen kansainväliselle maineelle, ennen kaikkea maailman köyhimmille maille, joiden asukkailla talouskriisin laskua paraikaa maksetaan. Kehitysyhteistyövarojen jäädytykset ja erityisesti vuodelle 2015 kaavailut leikkaukset tulevat myös heikentämään mahdollisuuksia saavuttaa vuosituhattavoitteet ja Suomen edellytyksiä vaikuttaa rakentavasti vuoden 2015 jälkeiseen kehityssagendaan.

→ Suomen on arvioitava kehitysyhteistyömäärärahoihin kohdistuvat jäädytys- ja leikkauspäätökset uudelleen ja tehtävä konkreettinen suunnitelma siitä, miten 0,7 prosentin bruttokansantulo-osuus saavutetaan vuoteen 2015 mennessä.

2. Ilmastorahoituksesta uutta ja erillistä

Kehitysmaiden ilmastotoimiin ohjattavat varat katetaan Suomessa kehitysyhteistyömäärärahoista. Vuoden 2014 talousarvioesityksessä ilmastorahoitus kasvaa vuoden 2013 tasoon verrattuna noin 30 miljoonalla eurolla. Ilmastonmuutos ja köyhyys ovat kaksi valtavaa haastetta, joihin tarvitaan erilliset resurssit.

Kasvatavat ilmastorahoitusvelvoitteet ja hupenevat määrärahat tarkoittavat, että kehitysyhteistyöhön jää jatkossa entistä vähemmän varoja. Suomen ilmastorahoitussitoumukset ovat erillisiä yli 40 vuotta sitten ensimmäisen kerran annettusta kehitysyhteistyölupauksesta. Näin ollen Suomen ei tulisi laskea ilmastorahoitusta osaksi kehitysyhteistyön 0,7 prosenttiosuuden sitoumusta.

→ Suomen ilmastorahoituksen on oltava uutta ja erillistä, eikä sitä tule jatkossa laskea osaksi kehitysyhteistyön 0,7 prosenttiosuuden sitoumusta.

3. Panostusta uusiin rahoitusmekanismeihin

Hallitus on ohjannut vuoden 2013 aikana saadut EU:n päästöoikeuksien huutokauppatulot kehitysyhteistyöhön ja ilmatorahoitukseen. Huutokauppatuloista kaavailtiin paikkaa jäädytysten aiheuttamalle vajeelle, mutta käytännössä huutokaupasta saadut noin 50 miljoonaa euroa eivät riitä kuromaan rahoituskilua umpeen. Seuraavien vuosien aikana päästöhuutokaupasta saatavien tulojen tulisi lähes kymmenkertaistua, jotta niiden avulla saavutettaisiin 0,7 prosentin sitoumus. Päästöhuutokauppatuloihin liittyvistä ennakoitavuushaasteista huolimatta korvamerkitseminen on hyvä esimerkki innovatiivisen rahoitusmekanismin käyttöönotosta ja sitä tulee jatkaa.

Suomen on myös panostettava aktiivisesti muihin uusiin rahoitusmekanismeihin riittävän kehitys- ja ilmatorahoituksen takaamiseksi. Tällainen mekanismi on esimerkiksi ympäristölle haitallisten tukien lopettaminen ja resurssien kanavoiminen ilmastohankkeisiin. Myös veropolitiikalla voidaan vaikuttaa. Esimerkiksi kehitysmaiden verotuskapasiteettia lisäämällä pystytään vähentämään niin sanottua kehitysapuriippuvuutta.

→ Suomen on korvamerkittävä EU:n päästöoikeuksien huutokaupasta saatavat tulot kehitysyhteistyöhön ja ilmastotoimiin myös jatkossa.

Lisätietoja:
Pauliina Saares
Kehityspoliittinen asiantuntija
050 3176738

pauliina.saares@kepa.fi